

A-PBT-A-62/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület S.G. (xxx szám alatti lakos, a továbbiakban: Kérelmező) – **Budapest Autófinanszírozási Zrt. (1138 Budapest, Váci út 193., a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató)** ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2013. november 5. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

tette:

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlja, hogy a pénzügyi szolgáltató a Kérelmező – a Központi Hitelinformációs Rendszerben (a továbbiakban: KHR) feltüntetett – fennálló tőketartozásának Kérelmező általi egy összegben történő teljesítése esetén a hitelszerződést zárja le.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 178. § (3) szerint alkalmazandó Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye. A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekben túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak. Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni. A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Pénzügyi Békéltető Testületet. A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmezőnek azt a jogát, hogy a pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse. A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 178. § (3) szerint alkalmazandó Psztv. 94. § b) pontja, 97. §-a, valamint 100. § (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2013. augusztus 14. napján érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. Kérelmében előadta, hogy 2006. november 15-én 3.589.200,- forint összegre hitelszerződést kötött a pénzügyi

szolgáltatóval. A Kérelmező előadta, hogy számításai szerint 3.640.514,- forintot fizetett már vissza a pénzügyi szolgáltató részére, ugyanakkor a pénzügyi szolgáltató az árfolyamváltozások és a kamat egyoldalú változtatásai miatt még 5.000.000,- forint tartozást tart nyilván a szerződése vonatkozásában.

A Kérelmező álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató megsértette a pénzkölcsön nyújtására és pénzügyi lízingre vonatkozó üzletszabályzatának 5. pontját, mely szerint a pénzügyi szolgáltató „és az Ügyfél az egymással létesített üzleti kapcsolataikban egymás érdekeinek szem előtt tartásával, kölcsönös együttműködésre kötelesek”, és a 6. pontját, mely alapján a pénzügyi szolgáltató az „üzleti tevékenysége során a tőle általában elvárható gondossággal és körültekintéssel, az ügyfél érdekeinek figyelembevételével köteles eljárni”. A Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató e pontok megsértésével számára „tetemes anyagi hátrányt okozott”, és a pénzügyi szolgáltató e magatartása a jó erkölcsbe is ütközik.

A Kérelmező előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató 2013. május 29-én kelt válaszlevelében arról értesítette, hogy 2.584.173 forint tőketartozást tart nyilván, a KHR pedig 2013. április 4-én kelt hiteljelentésében 2.609.088,- forint tőketartozást tüntetett fel. A Kérelmező kifogásolta, hogy többszöri kérése ellenére a pénzügyi szolgáltató elutasította azt, hogy ez utóbbi összeggel végtörlesszen. A Kérelmező kifogásolta azt is, hogy még kb. 5 millió forintot követel tőle a pénzügyi szolgáltató.

A Kérelmező előadta, hogy álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató egyoldalúan és indokolás nélkül emelt kamatot: a szerződésben meghatározott 8,53% THM-et 10,459%-ra emelte. A Kérelmező kifogásolta, hogy panaszlevelei ellenére nem kapott tájékoztatást arról, hogy mi volt a kamatemelés oka. A Kérelmező álláspontja szerint az egyoldalú kamatváltoztatás lehetősége a pénzügyi szolgáltató számára erőfölényt, míg számára hátrányt jelent különös tekintettel arra, hogy egy kölcsönügylet kapcsán nem elvárható az, hogy a kamatemelést el nem fogadó ügyfél végtörlesztéssel kifizesse a fennálló tartozását. A Kérelmező utalt arra, hogy a szerződés megkötésekor nem tudhatta előre, hogy a szerződésben rögzített kamatok és költségek milyen mértékben emelkedhetnek a későbbiekben.

A Kérelmező kifogásolta a pénzügyi szolgáltató által adott hiányos tájékoztatást, és előadta, hogy sem írásban, sem szóban nem tudott érdemben információt és tájékoztatást kapni a hitelügylettel kapcsolatban.

A Kérelmező előadta azt is, hogy a pénzügyi szolgáltató 2013. május 15-én kelt levelében a hitelszerződés módosítására irányuló ajánlatokkal kereste meg őt, amelyek azonban nem voltak számára elfogadhatók, álláspontja szerint aránytalanul sokat kellett volna visszafizetnie, bármelyik felajánlott módozatot is választja.

A Kérelmező kifogásolta, hogy az árfolyamrést mint költséget a szerződésben nem tüntették fel, emiatt neki többletköltsége keletkezett.

A Kérelmező becsatolta a rá vonatkozó, az xxx Zrt. által 2013. április 4-én 22:29:09-kor elektronikusan aláírt KHR-összesítőt, mely a pénzügyi szolgáltatóval megkötött szerződése vonatkozásában a következőket tartalmazza: a szerződés összege: 23.325,- CHF, a szerződés megkötésének dátuma: 2006. november 15., a szerződés lejáratának dátuma: 2018. február 26., a törlesztés összege és devizaneme: 54.619,- forint, a törlesztés módja: annuitásos fix törlesztőrészletű törlesztés, a törlesztés gyakorisága: havi, fennálló tőketartozás összege: 2.609.088,- HUF, tárgyhoz: 2013-03. Ez a KHR-összesítő a Kérelmező és egy másik pénzügyi szolgáltató közötti szerződés adatait is – a szerződés és a fennálló tőketartozás összegét CHF-ben megadva – tartalmazza. A KHR-összesítő tájékoztatása szerint az átadott adatok valóságtartalmáért és helyességéért a pénzügyi szolgáltató tartozik felelősséggel.

Tekintettel arra, hogy a Kérelmező sem a szerződés megkötésének napján, sem azt követően véleménye szerint nem kapott megfelelő tájékoztatást fennálló tőketartozásának pontos összegéről, a Kérelmező kérte, hogy a KHR-ben feltüntetett fennálló tőketartozásának egy összegben történő megfizetésével a szerződését zárhassa le.

A pénzügyi szolgáltató válasziratóban előadta, hogy a Kérelmezővel 2006. november 15-én „finanszírozási szerződést” kötött, mely alapján gépkocsi megvásárlásához nyújtott hitelt. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy leendő ügyfelei részére lehetőséget biztosít, hogy a hitelszerződés aláírása előtt kérdéseikkel közvetlenül a pénzügyi szolgáltatóhoz forduljanak, illetve ha a szerződés bármely pontja nem felel meg ügyfeleinek, akkor módjukban áll a szerződéskötési szándékuktól elállni.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy mivel a Kérelmező a hitelszerződést aláírásával ellátta, így tudomásul vette az abban foglaltakat. A hitelszerződéssel egyidejűleg a felek a hitelszerződés elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat alapján a gépkocsira elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy a Kérelmező a szerződés aláírásával – annak 12. pontja értelmében – kijelentette, hogy a szerződéshez kapcsolódó üzletszabályzatot megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismerte el.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmezővel létrejött hitelszerződés – annak 6. pontja alapján – változó kamatozású, CHF alapú és változó futamidejű, a maximális futamidő 96 hónap. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy a 2007. június 9-én aláírt szerződésmódosítás értelmében a maximális futamidő 120 + 12 hónapra változott. A futamidő a szerződés konstrukciójából adódóan volt meghosszabbítható 12 hónappal az árfolyam-különbözet elszámolása következtében.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a hitel összege a szerződés 4. pontja értelmében 3.589.200,- forint, amely megegyezik a folyósításkor fennállt tőketartozás összegével. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy a Kérelmezőt a tőketartozás visszafizetésén felül a hatályos üzletszabályzat vonatkozó pontjai alapján kamat, árfolyam-különbözet, valamint az esetlegesen felszámításra kerülő egyéb díjak megfizetésének kötelezettsége terhelte, illetve terheli.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy az ügyleti kamatláb meghatározása törvényi előírás által nem szabályozott, az éves induló ügyleti kamatláb 7,43%-os értéke feltüntetésre került a hitelszerződés 6. pontjában. Ezzel szemben a teljes hiteldíj-mutató (a továbbiakban: THM) meghatározása kormányrendelet által szabályozott, így a THM (melynek induló mértéke a hitelszerződés 9. pontja alapján 8,53%) számításakor a pénzügyi szolgáltató a hatályos kormányrendelet alapján járt el, mely a szerződés megkötésekor a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III. 5.) Korm. rendelet volt.

A pénzügyi szolgáltató üzletszabályzatának 17.5 pontjára hivatkozott, mely szerint ha a szerződés vagy jogszabály másként nem rendelkezik, a pénzügyi szolgáltató egyoldalúan jogosult a hatályban lévő szerződések vonatkozásában is a fogyasztóval kötött szerződésben a kamat mértékét emelni és ennek következtében a Kérelmező fizetési kötelezettségének összegét módosítani.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmezőt szerződése vonatkozásában a következő kamatváltozásokról tájékoztatta:

- 2007. augusztusi fizetési értesítő: ügyleti kamatláb: 8,680%, havi díj: 41.684,- Ft, THM: 9,495%
- 2008. novemberi fizetési értesítő: ügyleti kamatláb: 9,680%, havi díj: 41.684,- Ft, THM: 10.459%

A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogyha ügyfele a módosított feltételeket nem fogadja el – akár azonnali hatállyal, írásban – a szerződés eltérő vagy jogszabály rendelkezése hiányában zárlatidő-fizetési kötelezettségtől mentesen a szerződést felmondhatja oly módon, hogy a felmondásnak legkésőbb a hatálybalépés napján a pénzügyi szolgáltatóhoz meg kell érkeznie. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogyha ügyfele a rendelkezésére álló határidőn belül nem él a felmondási jogával, a pénzügyi szolgáltató a szerződésmódosítást az ügyfél által elfogadottnak tekinti.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a fizetési értesítő alapján a kamatemelésről történő tájékoztatás megtörtént, és mivel a Kérelmező nem jelezte azt, hogy az említett fizetési értesítőt nem kapta meg, valamint a módosításból következő felmondási szándékot, ezért a pénzügyi szolgáltató a szerződésmódosítást elfogadottnak tekintette.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a deviza alapú szerződések esetén a jogszabályi rendelkezésekre tekintettel a THM tartalmazza a szerződéskötés napjára vonatkozóan az xxx Bank (a továbbiakban: xxx Bank) által jegyzett számlakonverziós vételi árfolyam – mint a későbbiekben meghatározható „bázis árfolyam” – és a szerződéskötés napján érvényes, az xxx Bank által jegyzett számlakonverziós eladási árfolyam – mint a későbbiekben meghatározandó „aktuális árfolyam” – közötti különbözetet a THM-re vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy az árfolyam-különbözet elszámolásából adódó kockázatról a hitelszerződés 7. pontjában tájékoztatta a Kérelmezőt, továbbá az árfolyam-különbözet elszámolásának menetét a hitelszerződés elválaszthatatlan részét képező üzletszabályzat 18.2.2 és 18.2.3 pontja tartalmazza. A pénzügyi szolgáltató ezzel kapcsolatban előadta, hogy deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyama és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészek növekedését eredményezheti, hanem a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmező kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának, és vállalja ennek következményeit. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy álláspontja szerint a jogszabályokban előírtaknak megfelelően tájékoztatták a Kérelmezőt a devizahitelekkel kapcsolatos árfolyamkockázatról.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a hatályos üzletszabályzat 18.2.2 pontja alapján a deviza alapú szerződések változó kamatozású szerződések. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy a Kérelmező a fizetési kötelezettségének forintban tesz eleget, a törlesztőrészekre pedig – a futamidő szerint utolsóként esedékessé váló törlesztőrészlet kivételével – az xxx Bank által a szerződés devizanemére meghirdetett árfolyamok módosulásának függvényében az alábbiak szerint meghatározott árfolyam-különbözet kerül érvényesítésre:

$$\frac{\text{esedékes törlesztőrészlet összege} * (\text{aktuális árfolyam} - \text{bázis árfolyam})}{\text{bázis árfolyam}}$$

bázis árfolyam

Bázis árfolyam: az xxx Bank szerződésben meghatározott árfolyam típusának a folyósítás napját követő első banki napon utoljára jegyzett árfolyama, (jelen szerződés esetében ez a dátum 2007. február 27., az árfolyam: 153,880 HUF/CHF).

Aktuális árfolyam: az xxx Bank szerződésben meghatározott árfolyam típusának a törlesztőrészlet esedékessége napján utoljára jegyzett árfolyama.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a hitelszerződés 6. pontjában foglaltaknak megfelelően az xxx Bank bázis árfolyama az xxx Bank számlakonverziós vételi árfolyam, az xxx Bank aktuális árfolyama az xxx Bank számlakonverziós eladási árfolyam. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy neki nincs ráhatása az árfolyamok alakulására.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a hatályos üzletszabályzat 18.2.3 pontja értelmében változó futamidejű deviza alapú szerződés esetén az árfolyam-különbözet a következő törlesztőrészlet esedékességekor kerül elszámolásra, és a futamidő változását eredményezheti. Az árfolyam-különbözet az adott törlesztőrészlet tőke-, majd kamattartalmát módosítja. Az árfolyam-különbözet elszámolását követően a pénzügyi szolgáltató a szerződés futamidejét és az utolsó törlesztőrészlet nagyságát úgy módosítja, hogy az adott törlesztőrészlet és árfolyam-különbözet összege, valamint az azt követő törlesztőrészletek összege – az utolsó kivételével – az eredeti törlesztőrészlet összegével egyezzen meg, és az utolsó törlesztőrészlet összege az induló törlesztőrészlet összegét ne haladja meg. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogyha az árfolyamkülönbözet-elszámolások következtében a futamidő elérte a szerződésben meghatározott maximális futamidőt (amely a Kérelmező esetén 132 hónap), és az utolsó törlesztőrészlet összege elérte az induló törlesztőrészlet nagyságát, az árfolyam-különbözet elszámolása mindaddig az esedékessé nem vált törlesztőrészletek arányos változását eredményezi, ameddig az esedékessé nem vált törlesztőrészletek összege a törlesztőrészletek induló összege alá nem csökken.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy mivel a Kérelmező esetén a szerződés elérte a maximális futamidőt, ezért a Kérelmező havi díjai változtak. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy az árfolyam-különbözet elszámolásáról a 2013. április 19-én kelt, a havidíj meghatározásáról a 2013. május 29-én kelt levelében is tájékoztatta a Kérelmezőt.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a 2013. március 19-én érkezett megkeresés alapján a Kérelmezőt arról tájékoztatta, hogy egyedi elbírálás alapján zárlati díj megfizetése nélkül lezárhatja szerződését, ezzel a lehetőséggel azonban a Kérelmező nem élt. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy a 2013. április 19-én kelt válaszlevele mellé csatolta a hatályos hirdetményét, valamint a változó futamidejű konstrukcióval rendelkező, természetes személy ügyfelek számára biztosított szerződésmódosítási lehetőségekről szóló tájékoztató levelét, továbbá az időszaki részletes elszámolást is, melynek segítségével a Kérelmező nyomon követhette a futamidő során esedékessé vált havi díjait és befizetéseit tőke, kamat, árfolyam-különbözet, valamint egyéb díjak lebontásban. A pénzügyi szolgáltató tájékoztatta továbbá a Kérelmezőt arról, hogy az elszámolás a még esedékessé nem vált havi díjak tekintetében az elkészítés időpontjában fennálló állapotot tükrözi, így az módosulni fog az árfolyam-különbözet elszámolása következtében. A pénzügyi szolgáltató tájékoztatta a Kérelmezőt arról is, hogy hatályos hirdetménye értelmében szerződésmódosítási díjat nem

számít fel, továbbá az üzletszabályzat 18.2.2 pontja alapján a deviza alapú szerződések esetében a fizetési kötelezettség forintban teljesítendő, ennek következtében a pénzügyi szolgáltató is csak forintban tartja nyilván a befizetéseket, illetve a befizetések kapcsán kiállított elszámolásban szereplő tételek is forintban értendők.

A pénzügyi szolgáltató a KHR-rel kapcsolatban előadta, hogy a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: KHR tv.) alapján adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik a KHR rendszer felé, és ez a törvény határozza meg a KHR-be szolgáltatandó adatok körét. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a KHR részére továbbított adatok között a KHR-szabvány ajánlása alapján kalkulált összeget közli a törlesztőrészlet összegét illetően. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy a havi díj pontos összegének a KHR-be történő továbbítására azért nincs lehetőség, mert az az árfolyam függvényében módosul.

A pénzügyi szolgáltató utalt arra is, hogy 2010 januárjától a pénzügyi szolgáltatót érintő ügyekben az xxx Bank fiókjaiban a nyitvatartási időben van lehetőség a személyes ügyintézésre.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmező panaszát nem tartja megalapozottnak, és az „érvényben lévő” előírásoknak és jogszabályoknak megfelelően járt el.

A Pénzügyi Békéltető Testület a pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban 2013. október 7. és 2013. november 5. napján meghallgatást tartott. Az első meghallgatáson a felek a szabályszerű értesítésre megjelentek és fenntartották az írásban előadottakat. A pénzügyi szolgáltató az első meghallgatáson előadta, hogy a szerződés a megkötésekor hatályos jogszabályoknak megfelelt, azért nincs benne a szerződésben a CHF-ben meghatározott kölcsönösszeg. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a Kérelmezővel nem kellett közölniük, hogy a pénzügyi szolgáltató mennyi CHF-et vett fel a deviza alapú kölcsönszerződés keretében. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy ő sokkal több CHF-et vett fel annál, mint amennyit folyósított, ezt átváltotta forintra, és onnan történt meg a folyósítás. A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy a KHR-ből tudhatta meg a Kérelmező, mennyi svájci frankkal tartozik. A Kérelmező előadta, hogy 2012. év során szerzett tudomást arról, hogy mennyi CHF-fel tartozik. A Kérelmező előadta azt is, hogy a pénzügyi szolgáltató által felajánlott „forintosítással” sokkal kedvezőtlenebb helyzetbe kerülne mint anélkül. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy CHF-ben is meg tudja adni, mekkora a fennálló tartozása a Kérelmezőnek. A pénzügyi szolgáltató véleménye szerint az álláspontok közötti különbséget az jelenti, hogy a vitás ügy alapját képező szerződés nem deviza-, hanem deviza alapú kölcsön. A pénzügyi szolgáltató álláspontjának alátámasztása érdekében kérte a meghallgatás elhalasztását, melyet a Kérelmező nem ellenzett.

Az eljáró tanács elnöke felhívta a pénzügyi szolgáltatót arra, hogy a meghallgatásról szóló értesítésben az eljáró tanács által már kért iratokat, amelyeket a pénzügyi szolgáltató a válasziratához nem csatolt (így különösen az ügyletről CHF-ben elkészített kimutatást), a meghallgatástól számított 8 napon belül pótlólag csatolja be. Az eljáró tanács elnöke felhívta a pénzügyi szolgáltatót arra is, hogy ugyanezen határidőn belül a Kérelmező fennálló tartozásának a KHR-be történő bejelentésével kapcsolatban keletkezett iratokat is csatolja be.

A pénzügyi szolgáltató a kiegészítő válasziratában részben megismételte a korábbi beadványában szereplő információkat, illetve azokat azzal egészítette ki, hogy az induló hitelösszeg devizában – a szerződés bázis árfolyamának figyelembevételével – 23.325,- CHF (3.589.200,- forint/153,880 HUF/CHF). A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy a bázis árfolyam a hitelfolyósítás napját követő első banki nap végén (jelen szerződés esetében ez a dátum 2007. február 27, az árfolyam: 153,880 HUF/CHF) érvényben lévő xxx Bank számlakonverziós deviza vételi árfolyam volt.

A pénzügyi szolgáltató a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 523. § (1) bekezdésére hivatkozott, mely szerint a kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a szerződés pontosan tartalmazza a kölcsön összegét, ami forintban kerül folyósításra. A kölcsön összege nem lesz magasabb a folyósítás időpontjától, illetve a bázisárfolyam mértékétől függően.

A pénzügyi szolgáltató levezette a Kérelmező szerződése vonatkozásában a THM számításának módját.

A pénzügyi szolgáltató előadta azt is, hogy 2013. december 31-ig deviza alapú, változó futamidejű szerződésekre vonatkozó kérelmek esetén akciós jelleggel nem számít fel zárlati díjat.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy üzletszabályzata 18.2.3 pontja alapján a még esedékessé nem vált tőke-, illetve esetleges kamattartozás árfolyam-különbözete lejárat előtti, teljes körű előtörlesztés, illetve megszűnés esetén egy összegben esedékessé válik, és a következőképpen határozható meg:

$$\text{hátralévő tartozás összege} * (\text{teljesítési árfolyam} - \text{bázis árfolyam})$$

bázis árfolyam

Teljesítési árfolyam: a pénzügyi szolgáltató számláján történt jóváírás napján utoljára jegyzett xxx Bank számlakonverziós devizaeladási árfolyam, illetve felmondás esetén a felmondás napján utoljára jegyzett xxx Bank számlakonverziós devizaeladási árfolyam.

Bázis árfolyam: a hitelfolyósítás napját követő első banki nap végén (jelen szerződés esetében ez a dátum 2007. február 27., az árfolyam: 153,880 HUF/CHF) érvényben lévő xxx Bank számlakonverziós devizavételi árfolyam.

A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a hátralévő tartozás fentiek szerint kalkulált árfolyam-különbözete az előtörlesztés, illetve egyösszegű teljesítés jóváírásának napjával kerül elszámolásra, továbbá a szerződés lezárásakor a jóváíráskori árfolyam az aktuálistól eltérhet, és ennek következtében a Kérelmező javára vagy terhére további árfolyam-különbözet keletkezhet, mellyel a szerződő felek a tartozás jóváírását követően 8 munkanapon belül elszámolnak.

A pénzügyi szolgáltató becsatolta azt a keltezés nélküli tájékoztató levelet, amelyet a szerződés adatainak KHR-be történő továbbításáról küldött meg a Kérelmező részére. Ennek tanúsága szerint a szerződés összege és devizaneme: 3.589.200,- HUF, a szerződés megkötésének dátuma: 2006. november 15., a szerződés lejáratának dátuma: 2018. február 26., a törlesztőrészlet összege és devizaneme: 41.684,- forint „A KHR szabvány ajánlása alapján kalkulált összeg. Törlesztése teljesítésekor a szerződés szerint járjon el.” megjegyzéssel, a törlesztés módja: fix törlesztőrészlet, a törlesztés gyakorisága: havi, fennálló tőketartozás összege: 2.757.431,- HUF.

A 2013. november 5-én megtartott folytatólagos meghallgatáson a pénzügyi szolgáltató úgy nyilatkozott, hogy deviza alapú nyilvántartás nincs az ügyben, ezért íyet nem is készített, illetve küldött meg az eljáró tanács részére. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy forintban van nyilvántartva a kölcsön, és árfolyamhoz kapcsolatosan történik az elszámolás. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy a szerződés szerint a Kérelmezőnek egy összegű előtörlesztés esetén is meg kell fizetnie az árfolyam-különbözetet. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy a bíróságok a pénzügyi szolgáltató ilyen típusú szerződési gyakorlatát nem kifogásolták. A pénzügyi szolgáltató előadta, hogy álláspontja szerint a szerződés minden szükséges adatot tartalmazott, továbbá a Kérelmező tudta, hogy mennyit kap forintban, ezért nem volt relevanciája annak, hogy ez pontosan mennyi CHF, így annak sem, hogy mekkora volt a szerződéskötést követő napon az árfolyam. A pénzügyi szolgáltató újból utalt arra, hogy a Kérelmező kölcsönét nem devizában tartja nyilván, hanem forintban, de az elszámolás devizához kötött.

A Kérelem megalapozott.

Az eljáró tanács a felek által előadott tények és a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján a következőket állapította meg. A felek 2006. november 15-én hitelszerződést

kötöttek, melynek tanúsága szerint a hitel összege 3.589.200,- forint volt. A felek a szerződésben rögzítették többek között azt, hogy a szerződés változó kamatozású, CHF alapú és változó futamidejű, az éves ügyleti kamatláb 7,43%, a THM pedig 8,53%. Az eljáró tanács megállapította, hogy annak ellenére, hogy a szerződés a benne foglaltak szerint CHF alapú, a hitel összege vonatkozásában nincs feltüntetve a CHF-összeg, azt csak forintban határozták meg, és a szerződéskötés napján azt a kapcsolódó jogszabályok, illetve az üzletszabályzat rendelkezési alapján sem lehetett megállapítani. Az eljáró tanács megállapította azt is, a pénzügyi szolgáltató a 2013. július 15-től hatályos üzletszabályzat 18.2.2 és a szerződéskötéskor hatályos üzletszabályzat 18.3.2 pontjában is meghatározza a bázis árfolyam fogalmát, mely két pont a megfogalmazásában eltér, tartalma azonban lényegében ugyanaz. E szerint bázis árfolyam „az xxx Bank szerződésben meghatározott árfolyam típusának a folyósítás napját követő első banki napon utoljára jegyzett árfolyama”. Az eljáró tanács arra a következtetésre jutott, hogy a hitelszerződésben kikötött forintösszegeből a Kérelmezőnek a szerződés megkötésekor nem volt lehetősége kiszámítani azt, hogy a szerződésben foglalt „CHF alapúság” számszakilag mit jelent, vagyis a részére folyósított forintösszeg mögött mekkora CHF összeg áll, hiszen a bázis árfolyamot az üzletszabályzatban rögzített módon jövőbeli – a folyósítás idejétől függő, tehát bizonytalan – időpontban állapítják meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a Kérelmező sem a szerződés megkötésekor, sőt még a folyósítás napján sem ismerhette a CHF tőkeösszeget, amelyet neki a futamidő alatt forintban kell visszafizetnie a pénzügyi szolgáltató részére, és ez a szerződéskötés napjától kezdődően a szerződésből eredő jogainak érvényesítését is jelentős mértékben hátráltatta (például ha a Kérelmező a kölcsön folyósításának napján a szerződéstől eláll, akkor bázisárfolyam hiányában a pénzügyi szolgáltatóval nem tudnak elszámolni). Az eljáró tanács álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató magatartása a Ptk. 4. § (1) bekezdésébe ütközött, mely szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. A pénzügyi szolgáltató magatartása a Ptk. 277. § (4)-(5) bekezdésébe is ütközik, mely szerint a felek a szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést. A felek a szerződés teljesítését érintő minden lényeges körülményről kötelesek egymást tájékoztatni.

Az eljáró tanács hangsúlyosan utal arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a második meghallgatáson úgy nyilatkozott, hogy „deviza alapú nyilvántartás nincs az ügyben, ezért ilyet nem is készített, illetve küldött meg az eljáró tanács részére”. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy „forintban van nyilvántartva a kölcsön, és árfolyamhoz kapcsoltn történik az elszámolás”. Ennek ellentmond maga a szerződés, amely CHF alapú kölcsönről szól. Az eljáró tanács álláspontja szerint jelen szerződéses jogviszonyban a pénzügyi szolgáltatónak a szerződéskötés napjától kezdődően az ügylet teljes lezárásáig kellene rendelkeznie deviza alapú nyilvántartással a kölcsönügyletről, ha a Kérelmező devizával

tartozik, és a kölcsönt forintban fizeti vissza. Ilyen, a folyósítás napjához kötött, számszakilag helyes nyilvántartással azonban a pénzügyi szolgáltató nem is rendelkezhet, hiszen üzletszabályzata értelmében bázis árfolyamként a folyósítást követő napon hatályos árfolyamot vette figyelembe.

Az eljáró tanács a pénzügyi szolgáltató terhére értékelte azt – a felek által nem vitatott – körülményt, hogy a Kérelmező a KHR-ből tudhatta meg, mennyi CHF-fel tartozik. Ezzel kapcsolatban az eljáró tanács a következőket állapította meg: a pénzügyi szolgáltató által becsatolt, fent részletezett tartalmú, KHR-be történő adattovábbítással kapcsolatos tájékoztató levél a szerződés összege és devizaneme és a fennálló tőketartozás összege sorok mellett is minden kétséget kizáróan forintot tartalmaz. Ezzel ellentétben áll annak a Kérelmező által becsatolt KHR-részletezésnek a tartalma, mely a szerződés összegét CHF-ben és a fennálló tőketartozás összegét forintban határozza meg. Erre az ellentmondásra a pénzügyi szolgáltató nem adott magyarázatot, holott KHR tv. mellékletének II. 1.2. d) pontja szerint a szerződés összegét és devizanemét [...], valamint j) pontja alapján a fennálló tőketartozás összegét és pénznemét a pénzügyi szolgáltató – mint a KHR tv. szerinti referenciaadat-szolgáltató – továbbítja a KHR-be.

A KHR tv. szerint a KHR-ben nyilvántartott adatok kezelésének célja a hitelképesség megalapozottabb megítélése, valamint a felelős hitelezés feltételei teljesítésének és a hitelezési kockázat csökkentésének előmozdítása az adások és a referenciaadat-szolgáltatók biztonságának érdekében, erre tekintettel – az eljáró tanács álláspontja szerint – a KHR-ben szereplő adatok mindenki – így a felek – számára egyértelmű, sőt minden kétséget kizáró információt tartalmaznak. Az eljáró tanács hangsúlyosan utal arra, hogy az adatszolgáltatásra a pénzügyi szolgáltató a KHR tv. alapján, a felek között létrejött szerződés adatai és saját nyilvántartásai alapján köteles. A Kérelmező által becsatolt KHR-összesítő tájékoztatása szerint az átadott adatok valóságtartalmáért és helyességéért a pénzügyi szolgáltató tartozik felelősséggel különös tekintettel arra, hogy a KHR tv. 16. §-20. §-ában foglaltak alapján a referenciaadat-szolgáltatótól lehet kérni a KHR-be továbbított adatok helyesbítését, illetve ellene lehet polgári pert kezdeményezni. A Kérelmező által lekért KHR-összesítő alapján a Kérelmező szerződésének összege 23.325,- CHF, ez az összeg azonban nem szerepel a szerződésben, sem a Kérelmező részére – adatainak a KHR-be történő továbbításáról – küldött tájékoztató levélben. Annak ellenére, hogy a szerződés szövege szerint a felek CHF alapú szerződést kötöttek – azaz a Kérelmezőnek CHF-fel kellene tartoznia, amit forintban fizet vissza –, a pénzügyi szolgáltató fennálló tőketartozásként forintösszeget tüntetett fel figyelemmel arra, hogy CHF alapú nyilvántartás nem áll a rendelkezésére. Az eljáró tanács álláspontja szerint jelen vitás ügyben a KHR-ben forintban feltüntetett fennálló tőketartozás az az egyetlen, a felek által nem vitatott összeg, amelynek egy összegben történő megfizetésével a Kérelmező a teljes tőketartozását rendezni tudja, hiszen a tartozás forintban áll fenn a KHR szerint, és a tartozást a pénzügyi szolgáltató is – nyilatkozata szerint – forintban tartja nyilván.

Az eljáró tanács álláspontjának alapjául a Ptk. 198. § (1) bekezdését vette figyelembe, mely szerint szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. Az eljáró tanács a Ptk. 205. § (1)-(3) bekezdésére is hangsúlyosan utal, mely alapján a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, továbbá a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez. A felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

Az MNB tv. 178. § (3) szerint alkalmazandó Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a Psztv. 4. §-ában meghatározott törvények hatálya alá tartozó szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanács a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Budapest, 2013. november 12.

dr. Gáll Tamás s.k.,
az eljáró tanács tagja

dr. Bukta Krisztina s.k.,
az eljáró tanács elnöke

Prihoda Anikó s.k.,
az eljáró tanács tagja